

ಕಾಸರವಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ರಾಯಭಾರಿ

ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಯಭಾರಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರ್ ಜೊತೆಗೆ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಹೆಸರು ಗಿರೀಶ ಕಾಸರವಳ್ಳಿ ಅವರದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ನಾಡು- ನುಡಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ರೀತಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದುದು. ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರ 'ಘಟಶಾಸ್ತ್ರ' ಕಥೆಯನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ 'ಸ್ವರ್ಣಕಮಲ' ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಅವರು, ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಡುವಣ ಕೊಂಡಿಯ ರೂಪದಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯರನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಸರವಳ್ಳಿಯವರ 'ಕನಸೆಂಬೊ ಕುದುರೆಯನೇರಿ' ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪರಿಸರ, ಭಾಷೆಯನ್ನು ದ್ವಿನಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಸಿನಿಮಾ, ಆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ವರ್ತಮಾನದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. 'ಗುಲಾಬಿ ಟಾಕೀಸ್' ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಂದಾಪುರ ಪರಿಸರದ ಭಾಷೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಮೀನುಗಾರರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿಯ ಕಡಲಿನ ಪರಿಸರ ಅತಿರೇಕಗಳಿಲ್ಲದ ಚಿತ್ರಗೊಂಡಿದೆ. ಕಾಸರವಳ್ಳಿಯವರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಥನವೊಂದನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ, ಅವರ ಸೃಜನಶೀಲ ವೃತ್ತಿಭಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭದ ಸಮಕಾಲೀನ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಸಂಧಾನ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ, ಗುಲಾಬಿ ಮತ್ತು ಈ ರೈ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಯಾವುದೋ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಮಧೇಯರಾಗಿ ಬದುಕುವವರಾದರೂ, ಅವರ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದ ಪಲ್ಲಟಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

'ತಾಯಿಸಾಹೇಬ' ಹಾಗೂ 'ದ್ವೀಪ' ಸಿನಿಮಾಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಮುಲವನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಲೇ, ಈ ಸಂಘರ್ಷ ದೇಶ-ಕಾಲಗಳ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮೀರಿದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದ್ವಿನಿಸುವ ಕ್ರಮ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರೊಬ್ಬರು ತನ್ನ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರದ ಪಿಂಚಣಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಡೆಸುವ ಅಲೆದಾಟದ ಕಥನವಾದ 'ತಬರನ ಕಥೆ' ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೌರ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ತಟ್ಟನೆ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಸೊಗಡನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾಸರವಳ್ಳಿಯವರ ಈ ಚಿತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಶ್ಯದಾರಿಗಳೂ ಹೌದು.

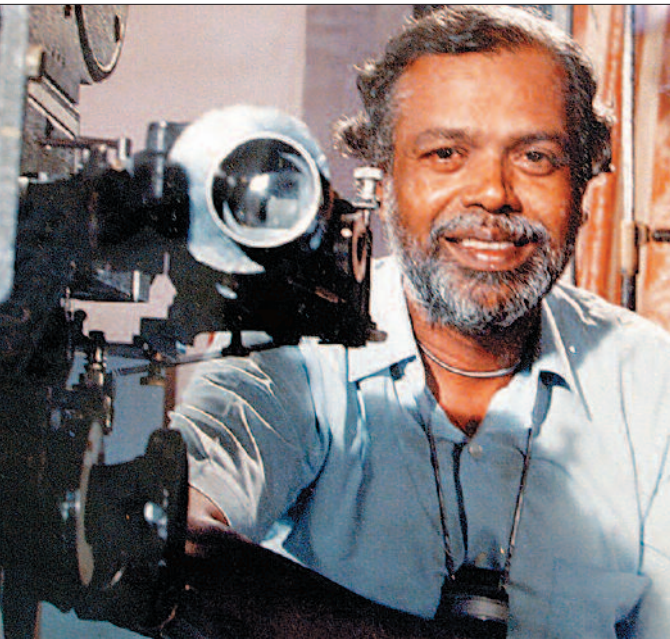
ಪಿ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅವರ 'ಬೆಟ್ಟದ ಜೀವ', 'ಡಿಸೆಂಬರ್ 1', ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪನರ 'ಶಬರಿ', 'ಭಾಗೀರತಿ', ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯವರ 'ಪ್ರಕೃತಿ', ಮನ್ಸೂರ ಅವರ 'ಹರಿವು', ಬಿ. ಸುರೇಶ್‌ರ 'ಪುಟ್ಟಕ್ಕನ ಹೈವೇ', ಸುಮನ್ ಕಿತ್ತೂರರ 'ಕಿರಗೂರಿನ ಗಯ್ಯಾಳಿಗಳು', ನರೇಂದ್ರಬಾಬು ಅವರ 'ಕಬಡ್ಡಿ', ಗೊಡಚಿ ಮಹಾರುದ್ರರ 'ಬನ್ನಿ' - ಇವೆಲ್ಲ ಚಿತ್ರಗಳು ಅಚ್ಚಕನ್ನಡದ ಕಥನವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಆಧುನಿಕ ಸಂವೇದನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ, 'ಕನ್ನಡತನ'ದ ಇರುವು ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವುದು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ!

ಅಪ್ರಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ ಜಯಂತೀರ್ಥರ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡತನ ಒಡಮೂಡಿರುತ್ತದೆ. 'ಸಿನಿಮಾದ ಕಥೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುವ ಅನುಭವ ಅವರದು.

ಸೂರಿ ಅವರ 'ಕೆಂಡಸಂಪಿಗೆ' ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವ ಸಿನಿಮಾ. ಯೋಗರಾಜ ಭಟ್ ನಿರ್ದೇಶನದ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಕನ್ನಡನುಡಿಯ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು. ಆದರೆ, ಇಂಥವರ ಸಂಖ್ಯೆ

ಪುಟ್ಟಣ್ಣನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ?

ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಆತಂಕ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಸಂಗತಿ.

ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತು ನಿರ್ದೇಶಕಿ ಸುಮನಾ ಕಿತ್ತೂರು ಸಂದರ್ಶನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವುದು ಹೀಗೆ: 'ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆ ನೋಡುಗರನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ನೋಡುಗನನ್ನು ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಜೊತೆ ಗುರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಕಡಿಮೆ. ಕೆಲವೇ ನಿರ್ದೇಶಕರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಬದ್ಧತೆ ಕಾಣಬಹುದು. ರಾಜಕುಮಾರ್ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸೊಗಡಿದೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು, ಬೆಳೆಸಿದರು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಅಷ್ಟೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲೇ ಲಾಲಿತ್ಯವಿತ್ತು. ಭಾಷಾ ಲಾಲಿತ್ಯವನ್ನು ಅವರು ದೃಶ್ಯದ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.'

ಸುಮನಾ ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ನೋಡುಗರನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾದ ಭಾಷೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು 'ಕನ್ನಡ ಮೇಷ್ಟ್ರು' ಎಂದು ಕೆಲವರು ಗುರ್ತಿಸುವುದು. ಆದರೆ, ಇಂದಿನ ಸಿನಿಮಾಗಳ ನುಡಿಗಟ್ಟು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ; ಕೊಳಕು ಮಾಡುವಂತಿವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ 'ಏನ್... ನಿನ್... ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್...'; 'ತಾತನ ತಿಥಿ ಮೊಮ್ಮಗನ ಪ್ರಸನ್ನ'ದಂಥ ಸಾಲು ಸಾಲು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಬಹುದು.

ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಕೆಲವು ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಿನಿಮಾ ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕನ್ನಡತನದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿಯಿದ್ದರೂ ಅನುಮಾನಗಳು ಇದ್ದೇ ಇವೆ. 'ಇಲ್ಲಿಯೇ ರೂಪುಗೊಂಡ ಕಥೆಗಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಾದರೆ ಕನ್ನಡತನ ಸಹಜವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುವುದು 'ಕಹಿ' ಚಿತ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಅರವಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅನಿಸಿಕೆ. ಅರವಿಂದರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು